

kunde en brutal Herremand maaske sige i gamle Dage, og saaledes kan en brutal Mand, som staar overfor et saadant Spørgsmaal, maaske ogsaa sige nu; men det er noget ganske andet, naar Staten stiller sig paa det Standpunkt, det kan den efter min Mening ikke gøre. Det er jo let nok at sige til et saadant Menneske, som har sat sin lille Kapital i en saadan Ejendom: Kan du ikke klare dig, kan du gaa. Men saa har man efter min Mening gjort disse Mennesker adskilligt fattigere, end de var før, og de Penge, de havde sparet op og brugt til at sætte Bo for paa disse Brug, er dog for de allerflestes Vedkommende mellem 2 000 og 3 000 Kr. Det kan ikke nytte noget, at de Herrer vil forsøge at skulke udenom og sige: Det har vi ikke opmuntret dem til. Jeg tænker, at det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen aldrig har brugt en Udtalelse som den, jeg har set er blevet tillagt ham, og som omtrent gik ud paa, at han skulde have sagt: Har I blot een Krone til Stempling, kan I komme, og saa skal I faa en saadan Ejendom. Det ærede Medlem kan umuligt have sagt noget saadant, naar han nu staar og siger: Nu bruger jeg den haarde Haand overfor jer; kan I ikke klare jer, maa I tage Madkassen paa Nakken og gaa, og saa er der andre, hvem det staar frit for at rykke ind paa jeres Ejendom. Der maa her træffes en Ordning, hvorefter de Folk, som har indsat deres lille opsparede Kapital i Ejendommen, kan faa denne Kapital udbetalt, naar de maa forlade den, ellers bliver det jo ligefrem en Udplyndring, som kommer deres Eftermand til gode. Staten kan ikke sige blankt og bart: Kan I ikke klare jer, saa maa I gaa jeres Vej. Derfor er denne Sag en grundig Overvejelse værd, derfor maa vi have Oplysninger om, hvorledes Landet ligger i saa Henseende, og det er det, jeg saa indtrængende som muligt vil henstille til det kommende Udvalg, at det søger at faa dette klarlagt samtidig med adskilligt andet.

Jeg lagde ogsaa Mærke til, at i Debatten mellem det ærede Medlem Hr. Ulrich og det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen spurgte den førstnævnte, hvorledes det var muligt, at disse Ejendomme ikke var ansatte til Ejendomsskyld. Det ærede Medlem spurgte ogsaa den højtærede Landbrugsminister, og denne svarede: Jeg har i alt Fald ikke gjort noget som helst for at hindre, at Ejendomsskylden er kommet frem. Hvorledes gaar det egentlig til, at disse Ejendomme ikke er ansatte til Ejendomsskyld? Der kan være nogle, som er blevet saa sent færdige, at de ikke har kunnet faa Bygningerne med, men de maa dog være ansatte til Ejendoms-

skyld for Jorden, thi i Henhold til Loven om Udstykning af Jorder i offentligt Eje skal de ansættes til Ejendomsskyld, saasnart Udstykningen er i Orden, og den maa dog være i Orden.

Men der kan være andre Forhold at tage i Betragtning. Naar man ser paa de Oplysninger, som er kommet frem, og som det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen, der er Jordlovudvalgets Formand, har erklæret for rigtige, faar man forskellige Eksempler paa, hvorledes Forholdene kan forme sig. Forholdet paa Egholm er dette, at nogle har faaet Jord, hvorpaa de i det første Aar ikke har avlet mere end 16 Tdr. Sæd. Hertil siger det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen, at de vedkommende har haft Lucernemark, og de har avlet 200 Tdr. Roer. Det betyder kun lidt i Forhold til, at en anden Mand, som har faaet Jord dernede, det første Aar har solgt Sæd for 7 600 Kr. Hvorledes er disse Forhold ordnede? Er de ordnede paa den Maade, at de vedkommende har givet omtrent lige meget for Jorden, og har den sidstnævnte Mand saa faaet det store Lod i Lotteriet, som det jo næsten er, at han det første Aar kan faa en saadan kontant Indtægt, medens en anden faar saa at sige ingenting? Der maa dog være et vist Forhold i Tingene, synes jeg; hvis ikke, arbejder man jo efter et ganske uforsvarligt System.

Heller ikke er jeg klar over, hvorledes man kan begrunde et saadant Standpunkt som dette, at man giver en Mand fri for 5 Kvartalers Skat, medens de andre maa betale Skat. Kan man saaledes handle vilkaarligt og begunstige den ene fremfor den anden, og tror man, at det er noget, Staten kan holde fast ved overfor disse Mennesker? Det tror jeg nemlig ikke paa. Staten kan nu en Gang ikke behandle disse Mennesker som en brutal Mand behandler Mennesker, og en brutal Mands Handlinger har aldrig nogen Sinde været forsvarlige og vil aldrig blive det. Derfor siger jeg: Denne Sag maa vi søge at komme til Bunds i, og jeg vil saa indtrængende som muligt henstille til det ærede Udvalg, at vi faar disse Oplysninger, de maa jo forholdsvis hurtigt kunne skaffes til Veje.

Jeg haaber og tror nemlig paa, at dette Lovforslag, som gaar ud paa en Genoplivelse af Statshusmandsloven, kan blive til Lov hurtigst muligt, jeg tror ikke, at man, naar det kommer til Stykket, vil vove at hindre dets Fremme, selv om man kunde, hvad jeg haaber, man ikke kan. Man vil ikke kunne hindre dette Forslags Fremme, fordi den Form for Jordbesiddelse har sin